

MARTA DEKA
redaktor wydania

Właśnie mija 30. rocznica robotniczych protestów. Jak podają historycy, kontrolerzy krajowego poboru mocy odnotowali 25 czerwca 1976 r. aż 15-procentowy spadek zapotrzebowania na energię – swoisty miernik rozmiaru strajków. Wśród miast, gdzie doszło do wystąpień przeciwko decyzji władz o radykalnych podwyżkach żywności, był także Radom. Już rozpoczęły się rocznicowe obchody. Będą trwać przez najbliższe dni. Dziś wracamy do radomskich wydarzeń (s. IV–V). Prezentujemy ich przyczyny i przebieg. Pokazujemy, czym one były dla Polski i czym są w pamięci Radomian. ■

ZA TYDZIEŃ

- W „Panoramie parafii”: PARAFIA PW. ŚW. MARCINA W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM
- Relacje z obchodów 30. ROCZNICY RADOMSKIEGO PROTESTU

Do końca sierpnia na I piętrze Biblioteki Publicznej w Radomiu przy ul. Piłsudskiego 12 można oglądać wystawę dokumentującą protest robotników z 1976 r. Jest ona jedną z imprez zaplanowanych na rocznicowe obchody.

W Bibliotece Publicznej w Radomiu zorganizowano wystawę nawiązującą do 30. rocznicy wydarzeń radomskiego czerwca. Składają się na nią materiały należące do zasobów biblioteki, a podarowane jej przez Instytut Pamięci Narodowej na 25-lecie protestów robotniczych. Wykład podczas otwarcia wygłosił Paweł Sasanka z IPN, który o wydarzeniach Czerwieca '76 napisał pracę doktorską.

Na wystawie można zobaczyć dokumenty, fotografie, książki, a także przygotowane przez IPN opracowania. Warto też przeszedzieć kalendarium protestu i dowie-

MARTA DEKA

dzie się o jego konsekwencjach. Do eksponatów wystawy należą również pisma i listy, które krążyły w gronie osób sprawujących wówczas władzę. Są to zarówno listy potępienia dla strajkujących – „warchołów”, jak ich wówczas nazywano – jak i poparcia dla władz.

Na wystawie znalazły się ponadto fotografie Wojciecha Stana, które wykonał w 1990

Pracownik działu promocji książki i biblioteki Mirosława Sulek (druga od lewej) prezentuje wystawę

roku podczas wizyty w Radomiu Lecha Wałęsy.

By pamięć o tamtych wydarzeniach nie uległa zapomnieniu, w sali, gdzie znajdują się ekspozyty, przewidziano lekcje biblioteczne.

Przygotował je pracownik działu informacyjno-bibliograficznego. W wykładach uczestniczyli głównie uczniowie szkół gimnazjalnych i licealnych.

MD

POEZJA DLA NIEGO I O NIM

Attrakcją dla uczestników finału konkursu poetyckiego pt. „Ewangeliczny Pasterz” była obecność znanych aktorów: Anny Dymnej, Piotra Adamczyka i Krzysztofa Kolbergera. Artyści czytali w opoczyńskiej kolegiacie pw. św. Bartłomieja wiersze laureatów konkursu poświęconego słudze Bożemu Janowi Pawłowi II. Swym kunsztem wytworzyli bardzo ciepły, ale też poważny nastrój. Recytacje miały miejsce tuż po ogłoszeniu wyników konkursu. Laureaci mieli niepowtarzalną okazję usłyszenia własnych utworów w najlepszym z możliwych wykonaniu. Po zakończeniu uroczystości nie zabrakło okazji do choćby chwilowej rozmowy z artystami i otrzymania autografu – pamiątki szczególnej. Relacja z finału na s. VII. ■

Zasłuchany w recytację Anny Dymnej odtwórca roli Jana Pawła II Piotr Adamczyk

Manifestacja wiary

KRYSZYNA PIOTROWSKA

Centralna procesja na ulicach Radomia

BOŻE CIAŁO. Podobnie jak w całym kraju, tak i z kościołów w naszej diecezji wyruszyły procesje eucharystyczne. W Radomiu tradycyjna, centralna procesja, poprzedzona Mszą św. w kościele św. Jana, przeszła głównymi ulicami miasta. Uczestniczył w niej pasterz naszej diecezji bp Zygmunt Zimowski. Tłumy wiernych, w promieniach upalne-

go słońca, przy każdym z przygotowanych ołtarzy w skupieniu słuchały Słowa Bożego. Nasza obecność obok Chrystusa w Najświętszym Sakramencie była wyrazem wiary i przynależności do Kościoła, tak jak i wystawione w oknach mieszkań obrazy. Orkiestra i chór z kościoła NMP w Radomiu nadały procesji jeszcze bardziej uroczysty charakter.

Jubileusz Muzeum Regionalnego

OPOCZNO. Jubileusz 30 lat istnienia obchodziło Muzeum Regionalne w Opocznie. Z tej okazji 13 czerwca w Miejskim Domu Kultury odbyła się uroczysta sesja. W spotkaniu wzięli udział reprezentanci władz samorządowych miasta oraz instytucji, z którymi współpracuje ta placówka kulturalna. W okolicznościowym przemówieniu Jan Łuczkowski, dyrektor muzeum, przedstawił jego historię. Dyplomy z gratulacjami i podziękowaniami za pracę na rzecz kultury w regio-

nie opoczyńskim przesłał dla pracowników muzeum minister kultury i dziedzictwa narodowego Kazimierz Ujazdowski. Dopelnieniem spotkania były wykłady z etnografii i historii muzealnictwa polskiego. Zbiory Muzeum Regionalnego w Opocznie obejmują już ponad 5400 eksponatów. W salach Zamku Kazimierzowskiego, gdzie mieści się muzeum, w ciągu 30 lat działalności zaprezentowano 177 wystaw. Obejrzało je łącznie ponad 138 tysięcy osób.

Przemawia burmistrz miasta Jan Wieruszewski. Dyrektor Jan Łuczkowski pierwszy z prawej

KS. IRENEJUSZ ROGULSKI

Jubileuszowy konkurs

MROCKÓW GOŚCINNY. W mrockowskim parku odbył się V Konkurs Pieśni i Poezji Maryjnej. Jego inicjatorem jest proboszcz parafii ks. Jacenty Wolski. Uroczystość rozpoczęła odsłonięciem obrazu MB Jasnogórskiej i Mszą św., którą celebrował ks. Wojciech Marchewka. Oprawę muzyczną przygotowały dzieci i młodzież ze Stowarzyszenia Twórców Ludowych z Bielowic i uczniowie z ZS im. Jana Pawła II w Mrockowie Gościnnym. W konkursie udział wzięło 35 młodych wykonawców oraz pa-

nie z 15 Kół Gospodyń Wiejskich. Poprowadził go Dariusz Kołodziejczyk, który zapowiedzi wykonawców poprzedzał cytatami z encyklik Jana Pawła II. Uczestnikom wręczono obrazy Matki Bożej i dyplomy. Przyznane zostały nagrody dla SP w Dzielnej i Kraśnicy. Poza konkursem wystąpiła młodzież z ZSR w Mrockowie Gościnnym. Na zakończenie koncert „Z muzyką do gwiazd” z artystami scen warszawskich zaprezentowała artystka Teatru Łódzkiego Wanda Bargiełłowska-Bargyello.

Upamiętnić męczenników

ARCHIWUM AVE

Bl. Kazimierz Sykulski

WSOLA. Publiczne Gimnazjum zajęło drugie miejsce w ogólnopolskim konkursie „108 błogosławionych wśród nas”. Organizatorem konkursu było Muzeum Powstania Warszawskiego i Fundacja Dzieło Nowego Tysiąclecia. Konkurs upamiętniał 108 męczenników II wojny światowej, których 13 czerwca 1999 r. beatyfikował

Bl. Franciszek Rosłaniec

Jan Paweł II. Pierwsze miejsce w kategorii gimnazjalnej zdobył zespół z poznańskiego Gimnazjum nr 9, który opracował biogram ks. Włodzimierza Laskowskiego. Zespół ze Wsoli opracował m.in. biogram dwóch radomskich błogosławionych kapłanów-męczenników: ks. Franciszka Rosłaniec i ks. Kazimierza Sykulskiego.

Diecezjalny zjazd katechetów

RADOM. W gmachu radomskiego Wyższego Seminarium Duchownego odbył się metodyczny zjazd katechetów. Mszy św. na rozpoczęcie spotkania przewodniczył ks. bp Zygmunt Zimowski. Po Eucharystii obecni wysłuchali wykładu pt. „Katecheza szkolna a rodzina”, który wygłosił ks. dr hab. Józef Stala z Tarnowa. W ciągu roku szkolnego kateche-

ci mają sześć spotkań metodycznych. Na rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego spotkania odbywają się w seminarium i zaproszeni są wszyscy katechizujący. Pozostałe spotkania odbywają się w rejonach, a są to: Kozienice, Opoczno, Pionki i Radom. W kończącym się roku szkolnym w diecezji pracowało 1006 katechetów.

Pokolenie Kolumbów patronem szkoły w Jedni Letnisku

Zdali egzamin z patriotyzmu

Do pokolenia Kolumbów zaliczają się ludzie urodzeni około 1920 roku, którzy tak jak Kolumb odkrywali uroki nowego wolnego świata, zaś tworzyli w czasie wojny i okupacji. Wojna odebrała im wolność. Wielu z nich zginęło.

9 czerwca zapisał się jako najważniejszy dzień w historii Publicznego Gimnazjum nr 1 w Jedni Letnisku – szkoła otrzymała imię Pokolenia Kolumbów. Do pokolenia Kolumbów należeli między innymi poeci: Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Gajcy, Zdzisław Stroiński, pisarz Roman Bratny i wielu innych. Nauczyciele i uczniowie chcą, aby postawa bohaterów nazwanych „Kolumbami rocznik 20” była wzorem do naśladowania

KRYSZYNA PIOTROWSKA

nia i kształtowania postaw moralnych i etycznych młodzieży. Uroczystości nadania szkole imienia rozpoczęły się Mszą św. sprawowaną pod przewodnictwem bp. Stefana Siczka. Następnie przed budynkiem szkoły nastąpiło uroczyste odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej. Wśród za-

Alina Janowska przywołała pamięć powstania warszawskiego

proszonych honorowych gości byli uczestnicy powstania warszawskiego, a z nimi Alina Janowska. Aktorka przybliżyła postać swego kolegi Romana Bratnego i przywołała czas, gdy była łączniczką Trzeciego plutonu 8. Kompanii Batalionu Kiliński, od pierwszego do ostatniego dnia powstania. – Jeśli chodzi o mój pogląd na życie – mówiła do zasłuchanej młodzieży – to jest on taki, żeby nie upadać nigdy na duchu i z dobroci serca pracować dla innych. Kochać ludzi i Ojczyznę.

Po zwiedzeniu szkoły w sali gimnastycznej odbyła się uroczysta akademicka. Dyrektor Maria Staniszevska przypomniała

napis wykuty na tablicy pamiątkowej:

„Nie szukaj mnie w słabości,
Źródła mego nie mijaj,
Nie umiera w nim ciało,
Dusza wieczność w nim żyje.”

/K. K. Baczyński/

Cytat ten – powiedziała pani dyrektor – wyraża istotę wspomnianego pokolenia, które zostawiło swój ślad dla potomnych. Pamięć o nich będzie przekazywana z pokolenia na pokolenie. Nasze gimnazjum przyczyni się do utrwalenia tej pamięci.

Honorowym gościem szkoły była też Barbara Wachowicz, autorka wielu książek historycznych i biograficznych. Jak przystało na mistrzynię mowy polskiej, przykuła do siebie uwagę słuchaczy gawędą „Kto Cię, Polsko, będzie kochał?”. **KMG**

■ R E K L A M A ■

CZERWIEC Pamiętamy!

90.7 fm

plus

radio

tagodne przeboje

RADOM 1976

LEKCJA PAMIĘCI

RADOMSKA KRONIKA DŹWIEKOWA. CODZIENNIE PO GODZ. 16:00 NA ANTENIE RADIA PLUS 90,7 FM

Cykl programów w Radiu Plus Radom - 90.7 fm o Wydarzeniach Radomskich w Czerwcu 1976
realizowany jest w ramach programu "Patriotyzm Jutra" Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

PATRONAT HONOROWY

POSŁUGA ZABLIŻNIANIA RAN

Procesja z kościoła Mariackiego, na zakończenie oktawy Bożego Ciała, odbyła się 24 czerwca wieczorem. Nastroj był religijny, ale dominowało zatroskanie po informacji o planowanej podwyżce cen. Narastał niepokój i stłumiony gniew.

W piątek, 25 czerwca, pracownicy radomskich zakładów wyszli ze swoim gniewem i swoją bezsilnością na ulice Radomia. Pomiędzy wołaniem o chleb, rozlegało się wołanie o wolność i mocno formułowany osąd komunistycznych decydentów.

Pacyfikacja przez milicję i ZOMO, armatki wodne i gazy łzawiące dominowały przez popołudnie i długo w noc. Zastraszeni ludzie chowali się w mieszkaniach, a zatrzymani przechodzili „ścieżki zdrowia”. Po fali aresztowań i zwolnień z pracy rozpoczęła się czas zaradzania biedzie ludzi pokrzywdzonych. Trzeba tu mówić o działalności KOR-u, szkoda, że przez serię nieodmówień i nieporozumień, zawężono tę grupę tylko do działalności przedstawicieli o poglądach lewicowych, choć niewątpliwie opozycyjnych.

Kościół wielokrotnie i na różne sposoby służył. Często była to jedyna droga dotarcia do pokrzywdzonych, ale zastraszonych, którzy wręcz bali się prosić o pomoc. Była też spokojna postać „zabliżniania ran” i trwania w nadziei.

**KS. INF. JERZY
BANAŚKIEWICZ**

W 1976 r. był duszpasterzem akademickim. Po wydarzeniach radomskiego Czerwca zaangażował się w pomoc represjonowanym.

Nie tylko przeciwko podwyżkom

protestowali robotnicy
Radomia.

tekst

KS. ZBIGNIEW NIEMIRSKI

Na archiwalnym zdjęciu widać młodych ludzi jadących akumulatorowym wózkiem z narodową flagą pod gmach Komitetu Wojewódzkiego. To dzieci PRL-u. Zbuntowały się przeciwko władzy, zwanej wówczas ludową.

Ten protest otwierał etap zakończony strajkami w sierpniu 1980 r. i powstaniem „Solidarności”. W wymiarze międzyludzkim jej początki sięgają właśnie 1976 r., kiedy powstały grupy opozycji, niosące pomoc represjonowanym robotnikom – uwięzionym, bitym, zwalnianym z pracy. Ucierpiało zresztą całe społeczeństwo, ponieważ władze postanowiły ukarać niepokorne miasto.

Krach propagandy sukcesu

W 1975 r. Radom stał się stolicą województwa. Liczył wówczas około 180 tys. mieszkańców, w tym czynnych zawodowo było 90 tys. osób. Niespełna połowę stanowili robotnicy pracujący w przemyśle lekkim. Największe ówczesne zakłady miasta to Zakłady Metalowe „Łucznik” im. gen. Waltera (niemal 11 tys. zatrudnionych), Radomskie Zakłady Przemysłu Skórzanego „Radoskór” (ponad 9 tys. zatrudnionych), Zakłady Przemysłu Tytoniowego i Radomska Wytwórnia Telefonów (zatrudniały po ponad 2 tys. osób). PZPR liczyła dokładnie 13 376 członków, połowa z nich to robotnicy.

Na mieszkanie czekało się wówczas średnio 10 lat. Tylko 51 proc. mieszkań miało bieżącą wodę, a zaledwie 43 proc. było podłączonych do kanalizacji miejskiej. Infrastruktura

(Za)bita

Radomia nie ucierpiała zbyt wiele podczas II wojny światowej i stąd nie dokonano tu istotnych prac renowacyjnych. Być może dlatego wojewódzki Radom postrzegany był jako stolica trzeciej kategorii. Sarkastycznie wicepremier Tejchma charakteryzował tę grupę określeniem łazienki wojewody: była wspólna, ale za to z papierem toaletowym.

W kraju 30 proc. ludność żyło poniżej przyjętego minimum socjalnego i kwitła korupcja, a ostentacyjna konsumpcja partyjnego establishmentu rozdziła irytację szarych obywateli, którą potęgowały niedobory zaopatrzenia. Wiosną 1976 r. wyraźnie załamywał się system gospodarczy, władza jak zwykle ratowała się podwyżkami cen żywności. 24 czerwca 1976 r. przedstawił je premier Jaroszewicz: 69 proc. – mięso i ryby, 30 proc. – drób, 100 proc. – cukier, 30 proc. – fasola i groch. Plan rekompensat faworyzował lepiej zarabiających.

Próba rekonstrukcji wydarzeń

Pierwsze oznaki protestu pojawiły się wczesnym rankiem 25 czerwca w zakładach „Łucznik” na wydziale P-6, który produkował broń krótką. Już około godz. 8.00 grupa robotników opuściła miejsca pracy. Niektórzy udali się do innych zakładów pracy, a inni poszli przed budynek Komitetu Wojewódzkiego PZPR. Jeszcze przed południem zebrał się tam kilkutyśieczny tłum, domagający się rozmów i wycofania podwyżek cen żywności. Po nieudanej próbie negocjacji z II sekretarzem wojewódzkim PZPR Adamczykiem, grupa robotników wdarła się do komitetu. Zmusiła I sekretarza Prokopiaka do pokazania się w oknie i przemówienia do zgromadzonych. Ten następnie dzwonił do Warszawy, prosząc o instrukcje. Około godz. 14.30, wobec braku reakcji władz partyjnych, kolejna grupa zgromadzonych weszła do budynku i rozpoczęło się niszczenie i płądrowanie. Przez ok-

skiego Czerwca '76

nadzieja

Manifestanci z różnych zakładów w czasie demonstracji 25 czerwca 1976 r. na ul. 1 Maja w Radomiu

na wyrzucano różne przedmioty. Jednocześnie w budynku wybuchł pożar. Prokopiak ze współpracownikami opuścił gmach komitetu. Do akcji wkroczyły siły porządkowe, które zostały ściągnięte ze Szczytna, Warszawy, Łodzi, Kielc i Lublina.

W centrum miasta doszło do regularnych starć. Siły pacyfikujące użyły gazów i armatek. W odwiecie tłum zaatakował komendę Milicji Obywatelskiej. W cza-

nie starć zginęły przygniecione przyczepą dwie osoby, – Jan Łabędzki i Tadeusz Ząbecki. Rabunki sklepów rozpoczęły się dopiero po przybyciu sił bezpieczeństwa. Istnieją poważne poszlaki, że rabunki wszczęli prowokatorzy. Gdy o godz. 18 premier Jaroszewicz oświadczył w telewizji, że wycofano podwyżki, zamieszki jeszcze trwały. Siły tłumiące rozruchy liczyły 1453 funkcjonariuszy sił bezpieczeństwa. Obrażenia odniosło 120 cywilów i 75 milicjantów. Aresztowano 600 osób, osądzono 186 osób. 120 postawiono zarzut kradzieży, 24 oskarżono o kierowanie protestem. Zapadły wyroki od półtora roku do 10 lat. W niewyjaśnionych okolicznościach doszło później do śmierci Jana Brożyny i ks. Romana Kotłarza, którzy zostali pobici przez „nieznanych sprawców”.

Natychmiast po zajęciach komunistyczne władze przystąpiły do

Tłum podpałił budynek KW PZPR w Radomiu, gdy okazało się, że władze nie udzielią żadnej odpowiedzi na żądanie wycofania podwyżki cen

„czyszczenia” pamięci Czerwca. Partia posłużyła się całym katalogiem inwektyw, z których w pamięć narodu wrył się „warchoł z Radomia”, upojony alkoholem, okradający i niszczący miasto. Znamienne były wiece „solidarności” zorganizowane w wielu miastach. I sekretarz Gierek mówił o nich „Towarzysze, ja uważam, że trzeba... odbyć we wszystkich województwach masowe wiece, wiece na kilkadziesiąt tysięcy ludzi, nawet sto czy ponad sto tysięcy. Żeby to były wiece złożone z ludzi dobranych. Towarzysze, mnie to jest potrzebne jak słońce, jak woda, jak powietrze”. Na koniec był wiec w Radomiu. Ulicami, na których protestowali robotnicy, na stadion przeszedł marsz poparcia dla władzy. Pracownikom „Waltera” nie pozwolono iść na stadion. Obawiano się ich reakcji. Ale obraźliwych słów o nich i o mieście musieli słuchać przez fabryczny radiowęzeł.

Rocznice

O ile wcześniej rocznice Czerwca chętnie gromadziły ludzi, były okazją zamianifestowania nie tylko swego stosunku do władzy, ale też żywej pamięci i uznania dla radomskich robotników, to potem zaczęło się to zmieniać. Prof. Jądwiaga Staniszkis pisze, że wydarzenia 1976 r. w jakiś sposób zniknęły z ustnej tradycji protestu i stały się wydarzeniami niebyłymi, do których robotnicy bardzo niechętnie wracają we wspomnieniach. Czy jest to osąd prawdziwy?

Na taką sytuację wpłynęły podziały w antykomunistycznej opozycji. Nawet w tych środowiskach ocena Czerwca '76 wygląda różnie. Radom także bardzo boleśnie odczuł skutki transformacji ustrojowej. Upadł „Walter” – nie tylko największy radomski zakład, ale też kolebka protestu. Zamknięte zostały także inne zakłady. Bezrobocie w mieście i regionie nadal jest wielkie. Radom więc ciągle czeka na swoją szansę, nadal ma w sobie nadzieję, której nie wolno (za)bić. ■

SZUKALIŚMY LUDZI SKRZYWDZONYCH

W czerwcu 1976 r. pracowałem w Wyższej Szkole Inżynierskiej. Zaangażowany

też byłem w działalności duszpasterstwa akademickiego. Już z tego tylko względu wszyscy członkowie byli pod stałą obserwacją Służby Bezpieczeństwa. Prawdopodobnie przewidując protesty, SB sporządziła listę ludzi, których nie życzyła sobie w Radomiu w czasie ogłoszenia podwyżki. Zostałem więc wezwany na pilne szkolenie wojskowe. 25 czerwca musiałem stawić się na badania lekarskie w Dęblinie. Wracając stamtąd, widziałem płonący komitet. Trwała już pacyfikacja.

Po stłumieniu protestu, władze nasiliły inwigilację środowisk opozycyjnych. Szczególnie odczułem to wtedy, gdy nawiązałem kontakt z ludźmi, którzy przyjeżdżali do Radomia, by pomagać rodzinom uwięzionych i zwolnionych z pracy. Jako pierwsi przyjechali do nas studenci KUL, by dotrzeć do skrzywdzonych. Wśród nich był ówczesny student, a dziś marszałek Senatu Bogdan Borusewicz. Represje dotknęły także mnie. Zostałem wyrzucony z uczelni. Mogłem na nią wrócić dopiero w 1981 r.

JAN REJCZAK

Pracownik naukowy Politechniki Radomskiej, radny Miasta Radomia. Były przewodniczący radomskiej „Solidarności” i poseł na Sejm z ramienia AWS.

Zdjęcia pochodzą z albumu „Czerwiec 1976. Radom, Ursus, Płock”, wydanego przez ZPN w 2006 r.

„Bajkowisko” w Resursie Obywatelskiej

Dzieci dzieciom

„Dzieci zawsze chętnie biorą udział w tego typu przedsięwzięciach, nie mamy problemu z ich motywowaniem” – mówi s. Barbara Marciniak, prowadząca w Radomiu socjoterapeutyczną świetlicę Caritas.

Już po raz trzeci dzieci z tej świetlicy wystąpiły na scenie radomskiej Resursy. Tym razem wystawiły „Bajkowisko”. Spektakl na podstawie tekstów Wandy Chotomskiej wyreżyserowała wychowawczyni najmłodszej grupy Anna Strusińska.

„Bajkowisko” to satyryczne ujęcie bajek, między innymi o Kopciuszku, Jasiu i Małgosi, Śpiącej Królewnie. Każda z nich kończyła się puentą. Mali widzowie w skupieniu oglądali przedstawienie, ale też żywiołowo reagowali na to, co działo się na scenie.

„Wszystkie chcą występować i dla każ-

dego trzeba znaleźć rolę, już bardzo swobodnie czują się na scenie” – dodaje s. Barbara. Wielkim wyróżnieniem i ogromnym przeżyciem dla wszystkich – zdaniem siostry – było wystawienie zimą jasełek w Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie.

Spotkanie w Resursie było również okazją do bliższego wzajemnego poznania się różnych placówek zajmujących się dziećmi. Na przedstawienie zostały zaproszone świetlice: Karanu, pallotyńska, Idalin, polsko-romska, Jasieniec Iłżecki, PSP 31, Oratorium Sióstr Michalitek, Ogródek Jordanowski i Stowarzyszenie Rwańska 7. Dzieci z tych placówek miały po dwie minuty na zapre-

zentowanie tego, co się u nich dzieje. Były piosenki, tańce, a nawet pantomima.

Na zakończenie wolontariusze przebijani za bajkowe postacie rozdawali paczki wszystkim dzieciom, które przyszły na przedstawienie. **MM**

Na „Bajkowisko” zapraszali wolontariusze: Barbara Bilska, Piotr Sitkiewicz, Katarzyna Wojtunik, Katarzyna Łypaczewska i Monika Wężyk

MARTA DEKA

IV Turniej Koszykówki w X LO w Radomiu

Z podwórka do NBA

KRYSZYNA PIOTROWSKA

Kapryśny czerwiec tego dnia sprzyjał zawodnikom i organizatorom turnieju piłki koszykowej „Z podwórka do NBA”.

Jak poinformował nas dyrektor X LO im. Stanisława Konarskiego w Radomiu Wiktor Karoń, były to czwarte tego typu zawody sportowe organizowane na terenie szkoły. Współorganizatorem turnieju było Centrum Aktywności Lokalnej – Radom Śródmieście. Turniej odbył się na nowym boisku szkolnym. Do sportowych zmagania przystąpili uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z Radomia, a w tym roku dołączyli do nich koledy ze szkół w Pionkach i Białobrzegach. X LO w Radomiu jest szkołą integracyjną. W klasach razem z dziećmi zdrowymi uczą się te, które mają kłopoty ze zdrowiem, np. dzieci niedosłyszące, niedowidzące. – Mamy w szkole zatrudnionych nauczycieli wspomagających – mówi dyrektor. – Na lekcjach w naszej szkole jest dwóch nauczycieli. Jeden z nich prowadzi zajęcia z całą klasą, a drugi zajmuje się uczniami z problemami zdrowotnymi. Pracuje z nimi indywidualnie. Gdy trzeba, tłumaczy, notuje, pomaga nadrobić zaległości. Dzięki temu ta młodzież osiąga coraz lepsze wyniki w nauce i coraz lepiej zdaje maturę. Już

po wakacjach na zajęciach języka obcego uczniowie w pierwszych klasach będą podzieleni na dwie grupy. W ten sposób znacznie zwiększy się skuteczność nauczania. Zdaniem dyrektora, można zauważyć, że młodzież bardzo dobrze rozumie ideę integracji. Działania, które uczulają dziecko na niedolę innego, pozwalają mu także lepiej się uczyć.

Na terenie szkoły aktywnie działa wolontariat, a zaangażowana tam młodzież włącza się w wiele akcji również na terenie miasta. To oni byli pomysłodawcami zorganizowania słodkiego poczęstunku dla nauczycieli i wszystkich zawodników biorących udział w IV turnieju koszykówki. Chętnie wspierający młodzież rodzice upiekli ciasta. Laurry zwycięstwa i statuetki przypadły drużynie z Gimnazjum nr 1 na Starym Mieście w Radomiu i drużynie z LO w Pionkach. Gadżety dla wszystkich uczestników zapewnili sponsorzy: Coca-Cola, PZU Życie, Caritas. Gratulujemy zwycięzcom, wszystkim zawodnikom życzymy dalszych sukcesów sportowych, a dyrekcji szkoły gratulujemy pomysłów na pracę z młodzieżą.

KRYSZYNA PIOTROWSKA

W akcji pod koszem zawodnicy z drużyny gospodarzy i z LO w Białobrzegach

Finał międzynarodowego konkursu poetyckiego

Ewangeliczny Pasterz

„Nie trwamy zneruchomieni w płaczu i we wspomnieniach. Idziemy, ale nie byle gdzie, aby tylko iść. Idziemy Jego śladami. I to jest najważniejsze przesłanie tych wierszy”. Jest to fragment recenzji Ernesta Brylla, przewodniczącego jury.

W kolegiacie opoczyńskiej 9 czerwca odbył się finał II Międzynarodowego Konkursu Poetyckiego poświęconego pamięci sługi Bożego Jana Pawła II pt. „Ewangeliczny Pasterz”. Konkurs zorganizował Zarząd Główny Stowarzyszenia Autorów Polskich – Oddział w Opocznie oraz Parafialny Oddział Akcji Katolickiej działający przy kolegiacie św. Bartłomieja.

Msy św. przewodniczył ks. bp Zygmunt Zimowski, a kazanie wygłosił bp po-

lowy WP Tadeusz Płoski. W finałowej uroczystości, przy licznych udziale wiernych, uczestniczyło wielu znamienitych gości z Ryszardem Kaczorowskim, ostatnim prezydentem RP na wychodźstwie oraz przedstawicielami władz regionu na czele.

W drugiej części spotkania pomysłodawca konkursu Zbigniew Gretka ze Stowarzyszenia Autorów Polskich, poprowadził ceremonię ogłoszenia wyników i wręczenia nagród. W konkursie wzięło udział 855 poetów nadsyłając niemal 2800 utworów. Nagrodzono 26 uczestników z Anglii, Francji, Hiszpanii, Kanady, Rosji, Turkmenistanu, Ukrainy i Polski.

Oprawa finału była urozmaicona. Wystąpiła kapela góralska z Czarnego Dunajca oraz Orkiestra Reprezentacyjna Wojska Polskiego. Był także oddział żołnierzy z kompanii honorowej Wojska Polskiego.

ZN

Laureaci i honorowi goście konkursu

Poniżej: Na zakończenie Orkiestra Reprezentacyjna Wojska Polskiego dała koncert

ZDJĘCIA KS. ZBIGNIEW NIEWIRSKI

Zapowiedzi

■ KALENDARIUM NAWIEDZENIA W PARAFIACH

25 CZERWCA (niedziela) – Opoczno, pw. Podwyższenia Krzyża Świętego

26 CZERWCA (poniedziałek) – Tomaszów Mazowiecki, pw. MB Nieustającej Pomocy

27 CZERWCA (wtorek) – Żelazowice

28 CZERWCA (środa) – Rusinów

29 CZERWCA (czwartek) – Sulejów Podklasztorze

30 CZERWCA (piątek) – Klwów

1 LIPCA (sobota) – Błogie

2 LIPCA (niedziela) – Sotek

■ PIELGRZYMKA DO SANKTUARIÓW MARYJNYCH

Diecezjalne Duszpasterstwo Rodzin organizuje od 1 do 2 LIPCA (sobota i niedziela) pielgrzymkę autokarową do sanktuariów maryjnych: Gietrzwałd, Stoczek Warmiński, Święta Lipka.

Bliższe informacje i zapisy w Diecezjalnym Ośrodku Duszpasterstwa Rodzin w Radomiu przy ul. Malczewskiego 1 lub pod numerem telefonu 048 34 06 235. Ośrodek jest czynny w poniedziałek i czwartek od 10.00 do 16.00 oraz wtorek i środę od 13.30 do 16.00.

■ UROCZYSTOŚCI ROCZNICOWE W SKARŻYSKU-KAMIENNEJ

2 LIPCA przypada pierwsza rocznica koronacji obrazu Matki Bożej Miłosierdzia w sanktuarium Matki Bożej Ostrobramskiej w Skarżysku-Kamiennej. Z tej okazji o godz. 11.00 będzie sprawowana dziękczynna Msza św., której będzie przewodniczył abp Józef Życiński. Koncelebrować będą księża biskupi z naszej diecezji.

■ I FESTIWAL AMATORSKICH FILMÓW RELIGIJNYCH

Festiwal odbędzie się 13 i 14 października w OKiS „Resursa Obywatelska” w Radomiu.

Filmy wraz z wypełnionym formularzem należy nadsyłać do 1 września na adres: Parafia św. Jana Chrzciciela, Zakrzew 53, 26-652 Zakrzew, z dopiskiem „Festiwal”.

Można przysłać dowolną liczbę filmów. Czas trwania jednego 20 minut. Tematyka musi być inspirowana lub związana z chrześcijaństwem.

Pełny regulamin festiwalu oraz formularz zgłoszeniowy można znaleźć na portalu diecezji radomskiej: www.radom.opoka.org.pl.

PANORAMA PARAFII

Parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Opocznie

Koło nowego kościoła

Gdy rozpoczynała się budowa świątyni, w sąsiedztwie były jedynie domy jednorodzinne i nowe bloki. Dziś wokół pełno sklepów i różnych punktów usługowych. Gdy ktoś szuka jednego z nich, często słyszy podpowiedź: „Idź koło nowego kościoła”.

Przez pierwszych kilka lat budowę nowego kościoła prowadziła cała – wówczas jedna – parafia pw. św. Bartłomieja z jej ówczesnym proboszczem ks. kan. Piotrem Jaroszkim. Opiekę duszpasterską sprawowali oddelegowani księża: Bogdan Jarosz, a po jego przedwczesnej śmierci Kazimierz Bukowski, Adam Łyżwa i Stanisław Kusmierczyk.

Tytuł kościoła związał się z atakami na obecność krzyży w życiu publicznym po wprowadzeniu stanu wojennego. Gdy bp Edward Materski na początku stycznia 1991 r. erygował nową parafię, był już dolny kościół i stały mury górnej świątyni. Nowa parafia samodzielnie, z wielkim zaangażowaniem i ofiarnością wiernych budowała świątynię, plebanię, wykańczała i upiększała wnętrze. Przybywało też grup parafialnych, pojawiały się przeróżne inicjatywy. Kilka lat temu istniała gazeta parafialna.

Bolesną chwilą w życiu parafii była tragicz-

ZDJĘCIA: KS. ZBIGNIEW NIEMIŃSKI

na śmierć jej pierwszego wikariusza ks. Jarosława Dziedzica. Zmarł po wypadku samochodowym. Jechał na spowiedź do sąsiedniej parafii. Było to tuż przed pierwszym Bożym Narodzeniem parafii.

Obecnie w parafii istnieją koła Żywego Różańca oraz Bractwo Matki Bożej Patronki Dobrej Śmierci. Działa chór parafialny, zespoły młodzieżowe i dziecięce oraz Ruch Światło–Życie. Prężną grupę tworzy Odnowa w Duchu Świętym. W każdą pierwszą sobotę miesiąca o godz. 20.00 rozpoczyna się nabożeństwo do Matki Bożej Fatimskiej, które kończy wieczorny apel. Codziennie przed wieczorną Mszą św. wierni gromadzą się na Koroncie do Bożego miłosierdzia.

W parafii istnieją dwie fundacje „Ostoja” i „Szansa”. „Ostoja” zajmuje się pomocą charytatywną, przygotowując paczki dla potrzebujących. Jako patronkę obrała so-

bie rodaczkę, która żyła w okresie średniowiecza – świątobliwą s. Stanisławę z Opoczna, klaryskę. Z kolei „Szansa” zajmuje pomieszczenia po dawnej kaplicy i zapewnia codzienną opiekę dzieciom wymagającym szczególnej troski.

Właśnie zaczęła funkcjonować parafialna świetlica. We wrześniu ruszy oddział Akcji Katolickiej. W planach na niedaleką przyszłość – a Proboszcz marzy, by stało się to do grudnia – jest otwarcie dziennego ośrodka opieki nad niepełnosprawnymi. Znajdzie on swą siedzibę w rozbudowanej dawnej kaplicy.

Także kościół wymaga jeszcze prac wykończeniowych. Trzeba urządzić boczną kaplicę. W niej w czasie budowy była zakrystia. Ma być dedykowana Matce Bożej. Obok świątyni stanie też z czasem samodzielna dzwonnica.

KS. ZBIGNIEW NIEMIŃSKI

KS. KAN. MIECZYŚLAW GŁOGOWSKI

Święcenia kapłańskie – 7 maja 1975 r. w Sandomierzu. Wikariaty: Potworów, Ożarów, Iwaniska, Itza. Tworzył radomską parafię pw. Cyryla i Metodę. Od 6 stycznia 1991 r. jest proboszczem parafii Podwyższenia Krzyża Świętego.

U góry: **Obok kościoła stanie dzwonnica**
Obok: **Nad prezbiterium góruje Chrystus podwyższony na krzyżu. Ta kompozycja wprost przypomina obecnym tytuł kościoła.**

ZDANIEM PROBOSZCZA

Mnie osobiście, ale też i księża współpracowników bardzo cieszy i buduje obecność parafian. I mam tutaj na myśli nie tylko frekwencję na Mszach św. w niedziele i święta, ale także przy innych okazjach. Tak jest, gdy w parafii coś się dzieje i trzeba dać swój czas, siły i umiejętności. Tak jest także wtedy, gdy ktoś z nas, duszpasterzy, ma imienny. Parafianie pamiętają, są obecni z modlitwą i życzeniami. To zawsze dodaje sił i otuchy. To także przypomina nam, że razem tworzymy rodzinę parafialną. Chcę także zaznaczyć, że od lat pomoc parafii oferują także zakłady pracy.

To żywe zaangażowanie wiernych zachęca do wychodzenia z nowymi inicjatywami, bo wiemy, że znajdując one oddźwięk, że będą chętni, by się włączyć.

KSIĘŻA WSPÓŁPRACOWNICY

Sylwester Gula, Mariusz Molenda, Wojciech Solecki, Dariusz Zajęc i Stanisław Groszek (rezydent)

Zapraszamy na Msze św.

- W niedziele i święta: 7.00, 8.00, 9.30, 11.00, 12.15, 17.00, w kaplicy św. Rocha 16.00 i w szpitalu 18.00
- W dni powszednie: 6.30, 7.00, 17.00, 17.30